

— Ja, gij, Manuel, de zoon van Bel-Ha.

— Hoe weet gij dat?

— Deze nacht heb ik visioenen gehad. En ik zag, hoe een man van ons volk, een kind stal uit een schone hof, nadat hij de bewaakster bedweld had. De man liep een groot bos in. Ik kon hem niet goed onderscheiden, want een wolk omhulde hem. Deze trok langzaam op en uw beeld vertoonde zich voor mijn ogen. Dan verdween alles.

— Ge raaskalt! riep Manuel op heftige toon, welke 't vermoeden van Hille nog versterkte. Neen, ze twijfelde niet meer. De jonge man, daar voor haar, verried door zijn houding, door de uitdrukking van zijn gelaat, door de blik zijner ogen, dat hij waarlijk de schuldige was.

— Ge raaskalt, hernam de Zigeuner nog woester.

— Zegt ge dat tegen mij? Ge waagt het, mijn visioenen voor onzin uit te maken?

Manuel zweeg. Hij had, evenals alle Egyptenaars, diepe eerbied voor Hille.

— Mijn visioenen misleiden mij nooit. Ge zult het moeten bekennen, vervolgde de waarzegster bedaard. Maar deze zaak gaat mij niet aan. Ik laak het echter, dat ge terwille van het goud hetwelk ge gisteren verdiend hebt, want die roof deedt ge ongetwijfeld voor anderen, mijn geld versmaadt.

— Welnu, ik zal u rijden.

— Ha, dat is braaf.

— Op één voorwaarde!

— Spreek.

— Dat ge me niet zult verraden. Ik heb waarlijk een kind geroofd.

— Heb ik ooit iemand van ons volk aan de vijanden overgeleverd?

— Neen, neen, haastte Manuel zich te antwoorden. En ge zult het met mij ook niet doen.

— Waar is het kind dan toch?

— Dat weet ik niet.

— 't Is maar een vraag. Stond ik er fel op, het te weten, de geesten zouden het mij wellicht vertellen. Maar ik heb er niets mede te stellen.

— Ik heb het meisje moeten afgeven aan een bode van Jan De Lichte.

— Hebt ge dan voor die roverhoofdman gewerkt? vroeg Hille verschrikt.

— Ja! Zijt ge daardoor zo ontsteld? Ge wordt bleek.

— Ik voel me onwel. 't Verdriet over mijn dochter Ebe! antwoordde Hille ontwijkend. Mijn kind is krankzinnig geworden. Ik wilde haar bezoeken, maar neen, ik kan de reis onmogelijk doen.

— Ge zijt immers zwaar ziek geweest; men heeft het mij toch verteld.

— Ja... och! mijn dagen lopen ten einde... in een droom ben ik dat te weten gekomen. Ik zal Ebe laten halen... nu nog niet... morgen, overmorgen misschien... dat weerzien zal mijn dood zijn.

— Anders, als ge wilt, staat de kar seffens gereed.

— Rijd mij terug naar mijn hut, als een braaf man.

— Gaarne, zet u een ogenblik in mijn hut. Mijn vrouw slaapt nog.

Hille trad binnen. Haar blik viel op Manuel's echtgenote.

— Hij heeft haar weer mishandeld, dacht Hille, met ontzetting de builen en blauwe plekken op het hoofd der slapende bemerkende. Ge zult spoedig van uw beul verlost zijn, ongelukkige.

De Zigeuner spande zijn kar in. Ja, hij was gedienschtig, want hij vreesde de vrouw, voor wie niets verborgen scheen.

Weinige tijd later hielp hij Hille op het voertuig. De waarzegster hield zich, alsof ze ziek was. Aan de zoom van het bos, waarin haar hut stond, zei ze:

— Laat er mij nu maar af. Ge zoudt met de wielen al mijn kruiden verpletteren. 'k Ben nu zo goed als thuis. Hoeveel loon vraagt ge?

— Niets, niets, 't is een vriendschapsdienst.

— Wel bedankt dan.

— En als ge naar Ebe wilt, moet ge mij maar verwittigen, en ook, als uw dochter gehaald moet worden.

— Manuel, keer nu maar terug, ik zal langzaam naar mijn hut wandelen en onderweg nog wat planten plukken, die mij weer een beetje zullen opknappen.

— Ha, mompelde de oude, toen ze Manuel zag weggrijden, ik weet nu alles. 't Is waar, ik verraad een van mijn eigen volk, maar 't is voor de goede barones, voor Aleida, die mij opzocht tijdens mijn ziekte. En voor haar zou ik mij zelve laten ombrengen.

Zo spoedig ze kon, ging Hille naar haar hut, waar ze Wouter achtergelaten had.

De jongeling, na enige bange uren gewaakt te hebben, want hij voelde zich niet gerust in dit tovenaarsverblijf, ofschoon de bewoonster hem verzekerd had, dat hij er veilig was, lag nu in een diepe slaap. Het lichaam eiste zijn rechten.

Hille schudde hem aan de arm, zodat hij ontwaakte.

— Wat is er? mompelde hij, maar de vrouw ziende, herinnerde hij zich alles.

— Reeds terug? vroeg hij verwonderd.

— 't Is al morgen. De zon schijnt sedert een goed uur.

— Heb ik dan zo lang geslapen? Weet ge nieuws?

— Ja. Ik ken de schuldige!

— Waarlijk?

— Ga gauw naar het slot! Huur een paard. Zeg tot uw meester,

dat hij het gerecht verzoeke het Zigeunerskamp tussen Maria-Oudenhove en Erwetegem te omsingelen. De politie moet Manuel aanhouden, hij is de rover. Hebt gij mij verstaan?

— Wis en waarachtig. Ik zal rijden als de wind. Waar zou ik een paard vinden?

— Vraag in de herberg «De blauwe druif», een boogscheut buiten het bos. Zeg wiens dienaar gij zijt en de waard zal u zijn draver niet weigeren.

— Ik zal hem met geweld pakken, als 't moet. 't Zigeunerskamp tussen Oudenhove en Erwetegem. Manuel is de rover. Zo is het, nietwaar?

— Ja, maar de politie moet listig handelen. Anders glijdt die schelm haar gelijk een paling door de vingers.

Wouter trok snel voort.

Een tweetal uren later kwam een man naar de hut der waarzegster.

— Zijt gij Hille? vroeg hij.

— Ja, wat wilt ge?

— Op de baan staat een koets voor u, gezonden door baron van Meerdal. Ik ben een der werklieden van het slot en met mijn makker ben ik gelast u naar uw dochter te vervoeren.

— Brave heer... in al zijn verdriet gedenkt hij zijn belofte. Maar zeg eens, vriendschap, hebt ge onderweg geen dienaar van uw meester ontmoet?

— Ja, Wouter! Hij reed als een duivel. Hij had een vurig paard onder zijn lijf. Ik geloof, dat hij ons zelf niet herkend heeft. In alle geval gunde hij zichzelf de tijd niet, om met ons een klein woordje te wisselen. Kwam hij van hier?

— Ja.

— En wat dreef hem zo snel naar huis?

— Op tijd en stond zult ge dat weten! Uw meester heeft u toch niet gelast zeker, mij uit te horen?

— Ge zijt kort van stof, moederke.

— Ik ben de beste vrouw der wereld, al zeg ik het zelve, maar ik vertel nooit meer, dan ik kwijt wil zijn. Ik zal me gereed maken. Binnen vijf minuten ben ik bij u. Rust wat onder die hoge boom, ik zal u een glas bessenwijn brengen. Dat is een goede drank.

— Ik smak reeds met de lippen, moederke.

— Wat geduld.

Hille kleedde zich wat beter aan en weldra kwam ze weer buiten, en bood de beloofde drank aan de man.

— Dat smaakt! zei deze, het ledige glas overreikende. Gij verstaat de kunst de bessen te verwerken.

— Och! als men zijn leven lang in het bos woont.

— Anders zeer eenzaam hier. Zijt ge dan niet bang van de rovers?

— Jan De Lichte weet wel betere plaatsen om te stelen dan mijn armzalige stulp.

— Zwijg van dat duivelsjong! Zijn naam alleen jaagt mij een rilling over de leden.

— Hij schijnt ver weg te zijn.

— God zij geloofd, ja.

— Ik ga het glas terug zetten en ga dan mee.

Hille joeg de kraai en de kater naar buiten.

— Enige dagen moet ge zelf voor eten zorgen, zei ze, alsof de dieren haar konden verstaan.

— Zijn dat uw huisgenoten? vroeg Miel, zoals de werkman heette.

— Ja, alleen is maar alleen.

— Ik dacht, dat slechts de toverheksen er zulke gasten op na-hielden.

— Ziet ge mij voor een heks aan?

— Vergeef me, neen! Dan zou mijn meester mij niet hierwaarts zenden.

Het tweetal stapte door het bos. Na enige tijd bereikte het de koets.

— We zijn hier, Jules! riep Miel tot de koetsier, die geduldig zat te wachten.

— Dat zie ik ook. Ik verveelde me nog niet, ik sta hier goed met mijn paard, nietwaar Bruin? Ha, dat is onze passagier. Vrouw-tje, waarheen vertrekken we?

— Ver, hoor!

— Toch de wereld niet uit?

— Naar Brabant! Kent ge het dorp St. Martens-Lennik?

— Ik ben er nog geweest. 't Is niet aan de achterbuurt. Maar we zullen er wel geraken. We zijn weg! Vooruit, Bruin, 't is vandaag niet te luieriken!

Het voertuig kwam in beweging en Hille was op weg naar haar dochter, de ongelukkige Ebe.

VIER EN VIJFTIGSTE HOOFDSTUK.

DE ZIEKE.

Met ongeduld verbeidde Godfried de komst van de stadsgenees-heer, die beloofd had, de volgende morgen terug te keren.

Op zijn tenen sloop de zielsbedroefde echtgenoot in de zieken-kamer en vroeg fluisterend aan de zuster:

— Hoe gaat het?

— De barones ontwaakt. De nacht was zeer rustig.

— Godfried! zei de kranke zacht.

De man stond reeds aan de sponde.

— Wie zit daar?

— Een zuster, die u met haar beste zorgen omringt.

— Ben ik dan ziek?

— Ja, mijn lieve, maar ge zult dra genezen.

Blijkbaar scheen Aleida zich niets meer te herinneren, want ze vervolgde:

— Waarom komt Beatrix niet eens bij mij! Is ze al opgestaan? Zo ziek ben ik toch niet, dat ik mijn lieveling zelf niet zou mogen omhelzen!

— Aleida, wees kalm, de dokter schrijft u rust voor.

— Ik zal me zeer stil houden, maar stuur toch eens onze kleine hier. Ik beloof u, Godfried, dat ik geen woord zal spreken, maar haar aanzien mag ik toch wel.

— 't Is beter, dat ge alleen blijft.

— Och, hoe kunt ge mij dat verzoek nu weigeren!

— We moeten verstandig zijn, zei de edelman lachend, terwijl zijn hart van wee kromp.

Maar moest hij geen opgewekt gelaat vertonen, om zijn dierbare gemalin te redden? Kon hij haar de vreselijke waarheid bekend maken?

Pas op voor schokken, had de dokter gezegd.

Oh, wat leed van Meerdal in deze ogenblikken.

Hij zag een traan opwellen in 't oog der kranke.

— Aleida, wees nu gehoorzaam, smeekte hij.

— Ik zal stil zijn, maar, lieve Godfried, straks moet ge Beatrix, toch eens zenden. Wanneer ben ik ziek geworden?

— Gister avond, beste vrouw, maar vraag nu niets meer. Ge moet rusten.

— Gister avond, mompelde de zieke, vreemd, dat ik me dan niets herinner.

Waar ben ik gisteren geweest? Laat mij eens nadenken...

— Aleida! fluisterde Godfried. Vermoei uw geest toch niet. Denk aan mij, aan...

Hij kon de zin niet eindigen. Een kreet, zo schrill, zo akelig en snijgend dat de ziekenzuster zelf verbleekte, klonk door 't vertrek.

— Beatrix is weg, nu weet ik weer alles! gilde de kranke. En ik lig hier te bed. Ik wil opstaan, ik zal haar zoeken!

Melia en van Meerdal hadden moeite haar tegen te houden.

— Laat mij los, laat mij los! schreeuwde de barones, terwijl haar ogen woest rolden; ik wil Beatrix zoeken.

— Aleida, 't zal uw dood zijn, zo ge niet kalm wordt.

— Liever dood dan hier te liggen, terwijl mijn lieveling wie weet, in welke slechte handen is. Laat mij los, zeg ik u!

— Mevrouw! smeekte de zuster.

— Ga weg, gij! Wilt ge mij gebieden, gij, een vreemde! En gij ook, Godfried, handelt slecht. Zijt gij een vader?

Ach, hoe pijnlijk sneden deze woorden de diep geschokte Godfried door het harte!

De edelman was op 't punt in snikken los te barsten... maar neen, hij moest sterk zijn. Hij beheerste zich en met grote krachtsinspanning gelukte het hem eindelijk, de zieke neer te leggen.

Aleida had zich te veel opgewonden. Ze viel weer in zwijm.

Gelukkig kwam de heemeester reeds vroeg. Toen hij alles vernomen en de kranke onderzocht had, trok hij een bedenkelijk gezicht.

— Zal ze dan waarlijk krankzinnig worden? vroeg van Meer-dal op hartverscheurende toon.

— Helaas, ik mag u de waarheid niet verzwijgen. Wij willen het beste hopen, maar...

Godfried liep radeloos heen. Neen, dat schrikkelijk vonnis kon en wilde hij niet horen.

In de benedengang stond Wouter voor hem.

— Meester.

— Laat mij met rust, ik word zinneloos, ik...

— Meester, ik weet nieuws, zei de dienaar kalm.

Een schok voerde de baron door 't lijf. De heer greep zijn knecht bij de schouder en riep gejaagd uit:

— Nieuws van Beatrix?

— De rover is bekend.

— Spreek, rap!

— Een Zigeuner Manuel, die in een kamp verblijft tussen Ouden-hove en Erwetegem. De vrouw heeft me geboden u te zeggen, dat ge het gerecht er moet op afzenden.

— De koets inspannen, vlug, vlug, ik vlieg zelf naar Aalst!

Wouter snelde heen.

— Wat is dat? vroeg de dokter, die de baron gevolgd was.

Driftig vertelde Godfried het gewichtige nieuws.

— God geve, dat ge uw kind moogt terug brengen. Als wij Beatrix aan haar moeder kunnen vertonen is alle gevaar voorbij.

— Dat de Hemel ons dan genadig zij!

— Ga zelf naar Aalst, ik blijf de ganse morgen hier.

— Doe dat... tot weerziens.

De edelman liep vlug naar het voorplein.

— Rapper, rapper! riep hij tot de knechten.

Dan ging hij zich haastig wat kleden en 't duurde niet lang, of de koets reed de poort uit en vloog de baan naar de stad op.

— Als ik het hek voor de jonkvrouw mag ontsluiten, wil ik gaarne sterven, mompelde Lambrecht, de portier, het rijtuig naogende, dat echter weldra uit 't gezicht verdwenen was.

DE PIJNBANK.

Baron van Meerdal zat in gepeinzen verdiept. Hij schrikte op toen de koets over de ongelijke straatstenen ratelde.

Weldra hield het rijtuig stil voor de woning van het politiehoofd.

De ambtenaar haastte zich de edelman te woord te staan.

Toen hij het doel van dit bezoek vernomen had, sprak hij:

— Ik zal onmiddellijk maatregelen nemen om het Zigeunerskamp te doen omsingelen. Dat volkje is toch al verdacht. In de laatste tijd hebben we vele klachten ontvangen, onlangs nog een boer, die een Egyptenaar beschuldigde zijn houtstapel in brand gestoken en een werkmeid die hem dat verweet, met de dood bedreigd te hebben.

— Kan ik de gerechtsdienaren vergezellen? vroeg Godfried.

— Gelijk ge verkiest. Waar kunnen wij die vrouw vinden, welke u de rover aangeduid heeft?

— Ze is op 't ogenblik afwezig.

— Spijtig genoeg! Haar getuigenis...

— O, ik sta er voor in, dat zij de waarheid gesproken heeft. Bovendien, morgen verwacht ik haar terug. Ze is haar zieke dochter gaan bezoeken; ik leende haar een rijtuig.

— Ha, dan verandert de zaak. Wees zo goed hier wat te toeven. Ik ga mijn bevelen geven.

**

't Was stil in het kamp der Zigeuners. De mannen waren op hun ronde, vele vrouwen vergezelden hen, vuile halfnaakte kinderen speelden in het zand.

De oude Assan zat mijmerend op een omgekeerde mand. De grijsaard was zeer zwaarmoedig. Immers, hij voorzag een algemene vervolging en vreesde ook een geweldige dood te vinden.

— Waarom bleef ik ook niet bij mijn vader, ginds in de grote vlakten van Hongarijë, mompelde hij halffluid. Als knaap hoedde ik er de half wilde paarden en waarlijk, dat was een onbezorgd leven. Maar neen, ik wilde de wijde wereld in. Ik sloot mij aan bij een troep, waarvan ik zeker wel de laatst overlevende ben. Mijn vriend Bolo werd te Gent gehangen. Ria als een wild beest neergeschoten. Anderen stierven op het rad, zoals de arme vader van Stijn. Soms hoor ik zijn gebrul nog... 't was verschrikkelijk! En ik leef nog, maar: zal ik een rustige dood sterven? Als de woede van het volk of van 't gerecht zich tegen Jan De Lichte keert, vergaan ook wij. Jan is een zoon van dit land, wij zijn vreemdelingen. Ons lot zal nog erger zijn. Men haat ons fel, men verfoeit, verafschuwt de Egyptenaars. Te Melle moest ik vluchten, ik zocht steun in dit kamp, maar wee ons, wee...

neen, mijn voorgevoelen zal mij niet bedriegen.

— Spreekt ge tegen die boom? vroeg een man, die langzaam nader gekomen was.

De oude zag op.

— Manuel, riep hij, ge doet mij schrikken!

— Sedert wanneer is Assan zo schrikachtig geworden?

— Ja, spreek maar lichtvaardig, ge zult wel tot andere gedachten komen.

— Muizenissen, anders niet.

— Ik wilde, dat ge gelijk hadt.

— Oude mensen zien door een zwarte bril.

— En jonge zien dikwijls in 't geheel niet.

Maar vertel mij eens, hoe is het gisteren afgelopen?

— Opperbest! Ik mag enige dagen rusten. Dat zaakje bracht me voordeel op.

— Heeft De Lichte u betaald?

— Ja, ja, hij is eerlijk... tenminste tegen zijn volk.

— En waar is de kleine?

— Ik bracht haar naar Brabant. Waar ze nu is, kan ik niet zeggen... maar 't kan me niet schelen ook. Ik heb het geld vast. En niemand hier weet, waar Manuel gisteren geweest is, tenminste zo gij mijn geheim verzwegen hebt.

— Voor wie ziet ge mij aan?

— Voor een eerbiedwaardig man van ons volk. Wie zou Assan durven verdenken?

Plotseling klonk er een luide gil.

— Vlucht, vlucht!

Manuel sidderde. Assan sprong op.

— Vlucht! riep een bode. Soldaten... Politie!

— De ure is geslagen! sprak Assan op sombere toon. Ik heb het voorzien.

Manuel snelde het bos in, maar liep recht in de armen van drie soldaten, die hem in een oogwenk knevelde.

— Laat mij los! kermde de Zigeuner. Ik ben een eerlijk man.

— Onder uw volk, ja, maar de Egyptenaars verstaan de eerlijkheid op een wonderlijke wijze. Houd u maar stil, kameraad, en spartel niet tegen, anders krijgt ge een voorproefje van wat er u te wachten staat.

Een goede macht was uit Aalst herwaarts gekomen, Op 't laatste ogenblik werd ze door een Zigeuner bespied, dezelfde, die geroepen had:

— Vlucht.

't Was te laat. Het kamp lag reeds binnen de kring der wapenen en de gehele troep, vrouwen, kinderen, Assan, Manuel en enige jongelingen, welke in 't bos twijgen sneden voor vlechtwerk, werden gevankelijk medegevoerd.

— Wie uwer is Manuel? vroeg Godfried van Meerdal luide. Niemand antwoordde.

De edelman herhaalde zijn vraag. Assan sprak:

— We zijn in uw handen... 't is eenmaal zo... ge kunt met ons doen wat ge wilt, maar meen niet, dat we elkander zullen verraden.

— Wat geduld, baron, zei de aanvoerder der soldaten. Weldra zijn we te Aalst en de pijnbank zal ons de gewenste inlichtingen verschaffen.

Assan sidderde.

De pijnbank!

Ja, de folteringen, waaronder zo vele zijner oude vrienden bezweken waren, zouden ook zijn deel zijn. Het volk stroomde samen.

— Rovers?

— Leden der bende van Jan De Lichte!

— Is de kapitein er ook bij?

— 't Zijn Egyptenaars!

— 't Zal nu rap gedaan zijn met de misdaden, waarvan we zoveel horen! Zo klonk het allerwegen.

— Zie eens, een grijsaard, zei een boerenvrouw, naar Assan wijzende. Zo oud zijn en zo slecht. Op die leeftijd het schavot moeten beklimmen, 't is wreed!

— De Egyptenaars hebben geen ziel! merkte een ander op.

— Die jonge man is een dag of drie geleden nog op mijn hof geweest, 'k heb hem met mijn hond weggejaagd. Zijn boeventronie stond mij niet aan en ge ziet wel, dat ik me niet bedrogen heb.

Ja, de gevangenen waren 't onderwerp van ieders gesprekken.

Soms ook werden ze op verwijtingen en gehuil onthaald.

— Ter dood, ter dood! klonk het dan, of:

— Moordenaars, hellewichten! De Zigeuners stapten moedeloos voort, het ergste verwachtende. Ze dachten aan de mannen, welke straks zouden terugkeren en in de handen der achtergebleven soldaten moesten vallen. Konden ze hen maar waarschuwen! Doch hoe?

Onderweg legde de aanvoerder der soldaten beslag op enige wagens, waarop de Egyptenaars stadswaarts gevoerd werden.

Ook Aalst geraakte overhoop. Het nieuws van de gevangenneming werd snel verbreid. En toen Assan met zijn lotgenoten reeds in 't gevang zat, stond er een grote menigte voor het gebouw, 't gebeurde druk besprekende.

Velen beweerden, dat Jan De Lichte gegrepen was.

Maar neen, de misdaden van de beruchte roverhoofdman waren nog niet voltallig.

Een der gerechtsdienaren trad de kamer binnen, waar voorlopig de gevangenen samen waren. Hij legde de hand op de kinderrover en zei:

— Volg mij!

— Gaat ge hem nu al pijnigen? vroeg Assan. Kunt ge uw wreedheid niet langer bedwingen!

— Laat af! tierden enige vrouwen, de politieman aanvallende.

— Achteruit! gebod deze.

— Laat hem gerust! herhaalden de anderen, terwijl ze allen gelijk de gerechtsdienaar aanvielen.

De wijven geleken furiën. Terwijl hun ogen van woede flikkerden, takelden ze hun slachtoffer toe.

— Help, help! kreet de ongelukkige, wiens gelaat reeds met schrammen en krabben overdekt was.

De deur vloog open en enige soldaten stormden binnen.

De Zigeuners werden ruw tegen de muur gedreven.

— Welke duivelinnen! zei de verlostte. Maar ze zullen het duur bekopen.

— Wacht maar! tierde een der vrouwen, terwijl ze reeds met haar blik de man een rilling over de leden joeg. Al de Egyptenaars zullen tot onze bevrijding opdagen. En dan zal ik u in 't oog houden. Trouwens, uw gelaat blijft duidelijk kenbaar.

't Oproer was hiermede gestild. Manuel moest mee.

Men leidde hem naar een rechter.

— Gij zijt Manuel, nietwaar?

— Neen.

— Ge liegt, ge wilt uw naam verzwijgen.

— Manuel was niet in het kamp en kan dus niet in uw macht zijn.

Godfried van Meerdal, die naast de rechter stond, slaakte een kreet van teleurstelling. Zou al de moeite vergeefs geweest zijn? Wat gaf hij aan de gevangenneming, als de rover van zijn kind nog vrij rond liep.

— Een ogenblik geduld, baron, zei de magistraat beleefd. Dit volk liegt meer dan dat het waarheid spreekt. Soldaat, haal dat Zigeunerskind, vervolgde hij tot een krijgsman.

Men had een der kleinen van de anderen afgezonderd en het knaapje ondervraagd.

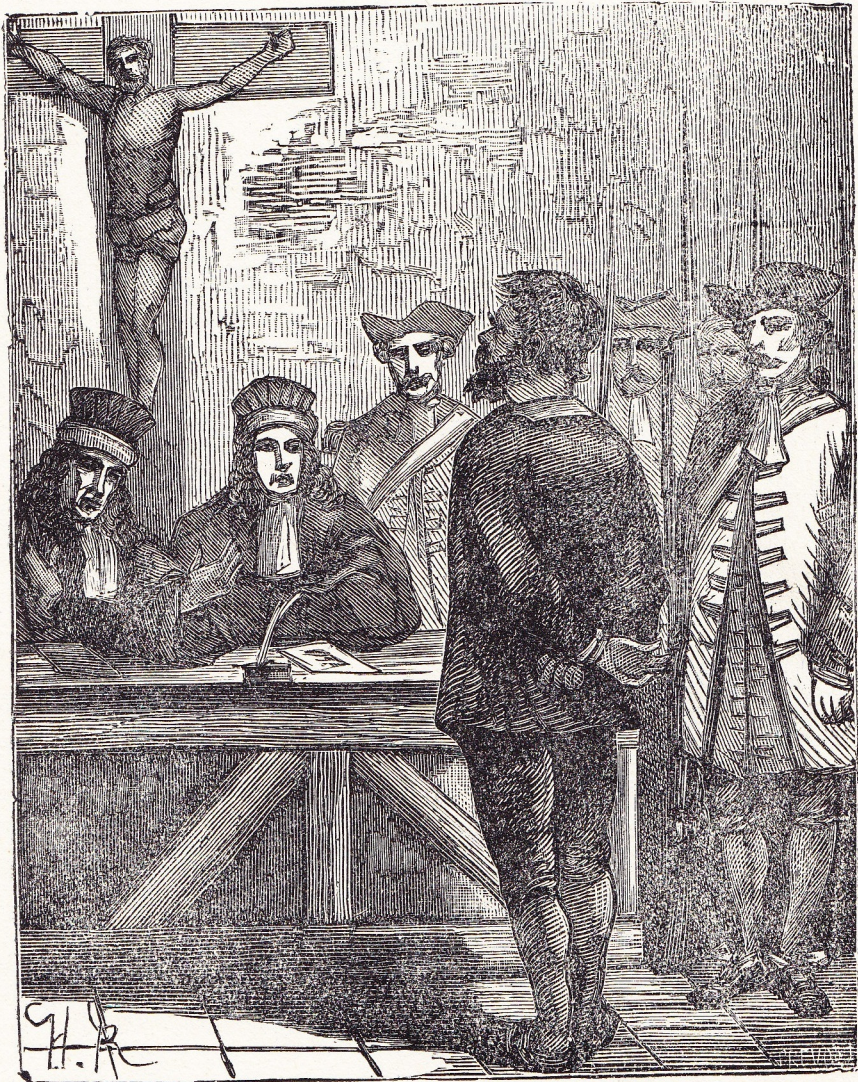
Door een getralied gat in de kamerdeur wees het Manuel aan, de man die Hille als de schuldige genoemd had. Het kind trad weldra binnen.

Maar nog voor de rechter een vraag doen kon, riep de Zigeuner, welke alles begreep, dreigend in het Bargoens:

— Zwijg, spreek geen enkel woord!

Het jongetje begon luid te wenen en beefde, dat het droevig was om aan te zien. De vrees voor de Egyptenaar weerhield het knaapje een woord te zeggen, hoe de magistraat ook aandrong.

— 't Is goed, zei de rechter ten laatste. Er is nog een ander middel om de weerspanningen tam te maken. Soldaten, brengt hem naar de pijnkamer.

« Ge weigert dus te bekennen, dat ge Manuel heet? » (Blz. 408)

De pijnkamer, de pijnbank! Vreselijke instelling van vroegere eeuwen! Daar was de haard, waarin men een vuur stookte, om de ongelukkigen aan een onverdragelijke hitte bloot te stellen. Daar stond de armstoel met scherpe pinnen, welke de verdachte of schuldige tegengrijsde. Daar lagen ijzeren staven, die men in het vuur gloeiend maakte, om ze dan in het vlees der slachtoffers te drukken. Daar zag men gewichten om het lichaam uit te rekken, de duimschroef om de vingers te verpletteren en nog veel andere folteringsmiddelen, wier uitvinding een zwarte vlek werpt op het mensdom. 'k Heb pijnkamers bezocht — gelukkig in onze tijd slechts museums — en er gesidderd bij de gedachte hoe menig mens, hoeveel onschuldigen zelfs, er ten bloede toe gemarteld werden. 'k Bekeek er de hongerkamer, waar de gevangenen een gans bijzondere foltering ondergingen. Men gaf hun dagen lang geen kruimel voedsel; het vertrek, waar ze opgesloten waren, stond door buizen in gemeenschap met de keuken, zodat de geuren der spijsen er zich verspreidden. Honger hebben, snakken naar voedsel... en de geuren van gebraden vlees, van smakelijke soep, van andere levensmiddelen opsnuiven zonder er iets van te kunnen nuttigen... dat moet verschrikkelijk zijn!

Op een andere plaats werd de gemartelde blootgesteld aan de waterdrup. Onophoudelijk vielen druppels water hem op het hoofd... en deze schijnbaar pijnloze kwelling was in staat het slachtoffer in korte tijd krankzinnig te maken.

De misdadigers moeten boeten voor hun kwaad en afgezonderd worden van de maatschappij, waarvoor ze een bestendig gevaar opleveren. Barbaars is het echter ze gruwelijk te martelen, barbaars en nutteloos. Immers, 't is verre van bewezen, dat de misdaden zijn toegenomen, sedert de afschaffing der onterende pijnbank, der doodstraf zelfs. Is het niet gebleken, dat o.a. te Parijs bij de uitvoering van een doodvonnis, vele beruchte kwaaddoeners zich onder de toeschouwers bevonden?

In de oude tijd handelde men zeer wreed jegens de misdadigers. Echter scheen men weinig bezorgd om de juiste maatregelen te nemen, het kwaad te voorkomen, door de beschaving uit te breiden.

Wel gaf men grote sommen uit voor de oorlog, maar het onderwijs bleef verwaarloosd. De machtige invloed der school scheen de overheid onbekend. En toch, voorkomen is beter dan genezen!

**
*

Manuel zag met schuwe blik naar al die folteringsmiddelen, waarvan hij veel had horen vertellen, maar wier wrede werking hij nu ondervinden zou.

— Voor de laatste maal, sprak de rechter, vraag ik u hoe uw naam is.

— Rufa.

— Ge weigert dus te bekennen, dat ge Manuel heet?

LEES IN DIT NUMMER HET VERVOLG VAN JAN DE LICHTÉ

Nr 34

EERSTE JAARGANG

25 MEI 1949

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN

(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ

en zijn zwarte Roverbende

VLAAMSE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HORENBEEK

JAN DE LICHTE

gevolgd
door

ABEL POLLET

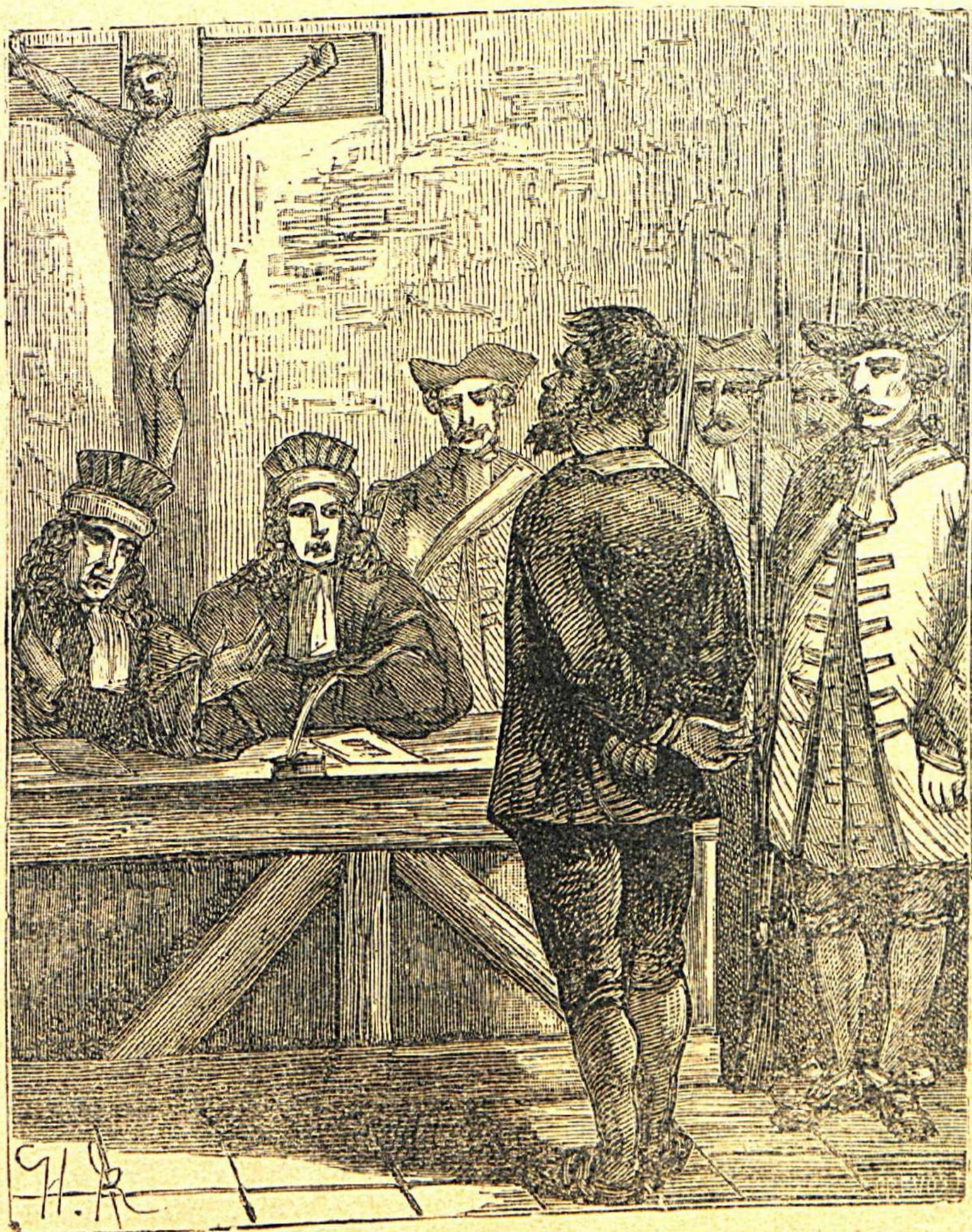
VLAAMSCHE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ
EN ZIJN ZWARTE ROOVERBENDE

gevolgd door

ABEL POLLET
EN DE BENDE VAN HAZEBROEK

— Voor de laatste maal, vraag ik u hoe uw naam is. (Blz. 244).

— O ik sta er voor in, dat zij de waarheid gesproken heeft. Bovendien morgen verwacht ik haar terug. Ze is hare zieke dochter gaan bezoeken; ik leende haar een rijtuig.

— Ha, dat verandert de zaak. Wees zo goed hier wat te toeven. Ik ga mijne bevelen geven.

* * *

't Was stil in het kamp der Zigeuners. De mannen waren op hunne ronde, vele vrouwen vergezelden hen, vuile halfnaakte kinderen speelden in het zand.

De oude Assan zat mijmerend op een omgekeerde mand. De grijsaard was zeer zwaarmoedig. Immers hij voorzag eene algemeene vervolging en vreesde ook een geweldigen dood te vinden.

— Waarom bleef ik ook niet bij mijn vader

ginds in de groot: vlakten van Hongarijë mompelde hij halfluid. Als knaap hoedde ik er de half wilde paarden en waarlijk, dat was een onbezorgd leven. Maar neen, ik wilde de wijde wereld in. Ik sloot mij aan bij een troep, waarvan ik zeker wel de laatste overlevende ben. Mijn vriend Bolo werd te Gent gehangen. Ria als een wild beest neergeschoten. Anderen stierven op het rad, zooals de arme vader van Stijn. Soms hoor ik zijn gebrul nog... 't was verschrikkelijk! En ik leef nog, maar: zal ik een rustigen dood sterven? Als de woede van het volk of van 't gerecht zich tegen Jan De Lichte keert, vergaan ook wij. Jan is een zoon van dit land, wij zijn vreemdelingen. Ons lot zal nog erger zijn. Men haat ons fel, men verfoeit, verafschuwt de Egyptenaars. Te Melle moest ik vluchten, ik

INHOUDSTAFEL

Jan De Lichte

	Blz.
Jan De Lichte	3
De samenzwering	6
Baru	11
De bevrijding	14
Weg met den kapitein	19
Het eerste proefstuk	26
De samenkomst	31
De berechting	39
Het tweede proefstuk	41
Het bezoek bij den pastoor	44
De aanslag op de postkoets	47
Het geheim	53
Nieuwe plannen	57
De aanval van Jan De Lichte	60
De verloofde	67
Weer bij Livina	71
De bruid van den roover	74
Arme Frans!	79
Teruggevonden	85
De baanstroopers	88
Het bezoek bij den baron	93
De bruiloft	101
De aanslag bij den maalter	107
De bruid	112
Het gestoorde huwelijksplan	115
Nieuwe schelmerijen	118
De uitvoering	123
Mulder Van Lierde	129
Verraden	135
Een sterfbed	140
Een oud bekende	143
Te Nazareth	148
De trouwelooze dienstknecht	154
Een klein woordje geschiedenis	158
Verdeeldheid	164
Jan De Lichte in de klem	170
In « Den Engel »	172
De aanslag op de herberg	176
Te Oudenaerde	183
Een helsch plan	186
Bij de Zigeuners	190
Twee aanslagen	193
Twee schelmen	197
Op 't Wolvenhol	202
Booze voorgevoelens	206
De kinderroof	210
Opzoekingen	213
Aan het ziekbed	218
In « De Duif »	220
Van Meerdal en Dick	225
Te Brussel	231
De misdaad ontmaskerd	236
De zieke	239
De pijnbank	240
De Zinnelooze	245
Gevonden!	252
Verder onderzoek	252
Thuis	256
Schrik	261
De kinderbeul	263
In de val	267
De schaking	271
Het gezin van Elza	276
Een onaangenaam bezoek	278
Een ongeluk	280

	Blz.
LXVI De geschaakte	282
LXVII Een misdadig plan	283
LXVIII De schipbreuk	286
LXIX De zeeschuimer	288
LXX Het bewijs van den schurk	293
LXXI Een monster	295
LXXII Martha en Alfred	297
LXXIII De ontvluchting	301
LXXIV Nog Martha en Alfred	303
LXXV Naar 't gerecht	307
LXXVI Alfred's belofte	310
LXXVII De moordpoging	312
LXXVIII Blankenberge	317
LXXIX Beschipdag	318
LXXX Kasper, de Zeebeer	321
LXXXI Een kort gevecht	323
LXXXII De Roeschaard	326
LXXXIII 't Gestoorde feest	329
LXXXIV De schipbreuk	331
LXXXV Zielenadel en snoodheid	334
LXXXVI De doodgewaande	337
LXXXVII Op zoek	339
LXXXVIII De zeeschuimers aan 't werk	341
LXXXIX 't Gerecht	344
XC De Ronselaars	346
XCI Gevangen	348
XCH Jacques' list	351
XCHH Naar Vlaanderen terug	354
XCIV Naar de hut	356
XCV Een drama	359
XCVI Weer op « Zorgvliet »	362
XCVII Een zonderlinge ontmoeting	364
XCVIII Een smartelijk wederzien	366
XCIX De oude Huysman	368
C In de kroeg van Slina	371
CI De wraak van Rolf en Jacques	374
CII De vergadering te Wenduine	376
CIH Naar 't heksenduip	379
CIV De vliegende Hollander	383
CV De bijeenkomst	391
CVI De zaken	394
CVII De Huysman's	397
CVIII Ontmaskerd	399
CIX Te Wenduine	402
CX Marie en Peter	403
CXI Vereenigd	404
CXII Iets over smokkelen	404
CXIII Rond Thielt	413
CXIV Verdwaald	414
CXV Ieder op zijn eigen	421
CXVI Rond Eekloo	424
CXVII Nieuws	428
CXVIII Wraak en verzoening	432
CXIX Naar de bende terug	438
CXX Rond Deinze	441
CXXI De poets	446
CXXII In « Den Katuil »	450
CXXIII In 't gevang	454
CXXIV IJzeren Simon	457
CXXV Ontsnapt	458
CXXVI Een bezwaard geweten	462
CXXVII Smartelijk wederzien	466
CXXVIII Een ernstige waarschuwing	469
CXXIX Nog de Zigeuners	473
CXXX Te Mechelen	477
CXXXI Het plan	480
CXXXII Een zonderling	485
CXXXIII De vergadering	489